

Zatvrzení Faraonova srdce

Tommy Peleer

V knize **Exodus 7-11** pisatel vedený Božím Duchem klade hlavní důraz na to, že přes projevy běd a pohrom od Boha bylo faraonovo srdce zatvrzeno a on odmítl propustit Izrael ze své země. Toto zatvrzení faraonova srdce je podáno třemi způsoby v biblickém textu:

1. Faraon zatvrdil své srdce (**8:15,32; 9:34**)
2. Faraonovo srdce bylo zatvrzeno (**7:13,14,22; 8:19; 9:7,35**)
3. Hospodin zatvrdil Faraonovo srdce (**4:21; 7:3; 10:20,27; 11:10**) (Willis, Old Testament Message díl 1, str. 52)

Zatvrzení faraonova srdce bylo po staletí předmětem mnoha teologických debat. Fráze „Hospodin zatvrdil Faraonovo srdce“ byla předmětem roztržek v náboženském světě. Někteří vykladači věří, že tato série událostí je příkladem božského negativního předurčení, kde faraon je prostě loutka bez své vlastní vůle nucená Bohem, aby zatvrdila své srdce proti svým vlastním tužbám, protože Bůh je všemohoucí a činí, co chce." Moody, str.45

Je tato interpretace správná? Je velice důležité, abychom byli schopni s touto otázkou zacházet, protože tento problém s výkladem není omezen pouze na **Ex. 7 -11**, ale objevuje se na několika místech v bibli. Je několik dalších pasáží, které používají lidé, kteří učí doktríně o **bezpodmínečné predestinaci – předurčení, tedy, že Bůh libovolně nutí ztraceného, aby byl ztracený.**

Několik příkladů tohoto učení:

- **Jozue 11:20** Jozue se potýká s obsazením Kenánské země. Tento verš mluví o nepřátelích Izraele. "To sám Hospodin zatvrdil jejich srdce, že se dali do boje s Izraelem, aby je zahladil, jak přikázal Hospodin.
- **II. Sam 24:1** Hospodin podnítl Davida, aby šel a sečetl lid Izraele. To je hřích, jak David později vyznává (**v. 10**) a celý Izrael je za to potrestán (**v. 11-17**).
- **I. Král. 22** Achab (879-853), král Izraele a Jóšafat (872-848), král Judský. Achab navrhl, že on a Jóšafat vezmou Rámot v Gileádu od Aramejců (**v.3-4**). Jóšafat varoval, že by se měli prvně dotázat Boha (**v.5**) 400 proroků řeklo Ano, Bůh vám dá vítězství (**v.6**) a Sidkijáš (**v.11**) a všichni proroci toto prorokovali (**v.12**). Jóšafat

nespokojen volá Míkajaše, aby prorokoval (v.17) -říká, že Izrael bude poražen a Achab, jejich král bude zabit. Potom prorok dává vysvětlení dřívějšího proroctví 400 proroků (v.19-23) a zobrazuje, jak Hospodin pracuje, aby klamal Ahaba.

- **Ezek 3:20** Bůh klade překážku do cesty člověku, který se obrací k hříchu.
- **Izaiáš 6:9-10** Izaiášovo zvolání, Bůh, zdá se, informuje Izaiáše, aby zavřel oči a uši lidí. Zdá se, že prorokovou prací bylo "zavřít lidské mysli Boží vůli".
- **Mat 13:10-17, Mar 4:10-12, Luk8:9-10** Ježíš je tázán proč mluví v podobenstvích; cituje **Izaiáš 6:9-10 (čti Mat 13:13-15)**. Znovu se zdá, že Ježíš mluví v podobenstvích, aby uzavřel mysli těch, kdo ho poslouchají, aby před nimi ukryl pravdu.
- **Jan 12:37-40 39** "nemohli věřit" v. 40 cituje **Izaiáše 6**
- **II. Tes 2:11-12** "Proto je Bůh vydává do moci klamu, aby uvěřili lži. Tak budou odsouzeni všichni, kdo neuvěřili pravdě, ale našli zalíbení v nepravosti."

Toto jsou všechny pasáže, kde mohou nastat stejné problémy s výkladem jako v knize

Exodus v případě s Faraonovým zatvrdnutím srdce. Všechny tyto pasáže jsou použity, aby učily, že Bůh libovolně a bez podmínek nutí člověka, aby hřešil a dokonce byl ztracen proti svobodné vůli člověka. The Interpreter's Bible on Exodus, str. 881 představuje Kalvína, že věří, že Bůh musí určit a učinit " každý detail tak jak se měl přihodit, jinak by historie neměla žádný smysl a vše by bylo větší náhody".

Tato myšlenka, že Bůh libovolně nutí lidi k hříchu a ztracení, má nedostatky:

- Bible jasně ujišťuje o Pánově touze, aby byli všichni byli spaseni

I. Tim 2:4 "..který chce, aby všichni lidé došli spásy a poznali pravdu.

II. Petr 3:9 vysvětluje zpoždění, které se zdá v Pánově návratu a říká: "Pán neotálí splnit svá zaslíbení, jak si to někteří vykládají, protože si nepřeje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání."

Pokud by jedinou věcí chybějící ke spasení byla touha Boha, pak by všichni byli spaseni, protože to je to, co si Bůh přeje. **Ezekiel 18:23,33:11** Bůh

nemá žádnou radost v smrti bezbožného, Bůh miluje člověka (**Jan 3:16**) a chce, aby VŠICHNI byli spaseni (**Mat 18:12-14, Luk 15:7,10**)

- Bůh učinil spásu možnou pro všechny lidi

Jan 3:16 "... aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný."

Zjevení 22:17 ".. kdo touží, ať zadarmo nabere vody života."

Hebr (Žid) 2:9 a **I. Jan2:2** ukazují, že Ježíš umřel za KAŽDÉHO

Jan 6:37 " a kdo ke mně přijde, toho nevyženu ven "

Pokud by de Bůh libovolně rozhodl, aby nějakí lidé byli ztraceni, pak by oni zjevně neměli žádnou naději na záchranu, spasení by bylo za hranicí možností v jejich situaci. Protože však Ježíš zemřel za všechny a protože každý, kdo k Němu přichází, je spasen, pak je zřejmé, že Bůh nikoho libovolně neodsoudil k zániku.

- Bůh stvořil člověka se svobodnou vůlí

Det 31: 15-20 Bůh postavil před lidi požehnání a prokletí, život a smrt, prosperitu a úpadek. **v.19** Mojžíš je povzbuzuje, aby si "zvolili život".

Jozue 24:15 Jozue dal lidem volbu mezi Bohem a modlami.

Hebr 3:7-8,15; 4:7 Měli šanci zatvrdit, či nikoli své srdce.

Všechny pasáže v Bibli, které povzbuzují určité chování, nebo varují proti účasti v hříchu jsou bez významu pokud člověk nemá svobodu volby mezi dobrem a zlem.

Takže v případě " zatvrdnutí Faraonova srdce" "by bylo v rozporu s jasnými výroky Písem vykládat tuto záležitost tak, že by Bůh libovolně přinutil Faraona, aby se zatvrdil. Takto by neměl žádnou možnost volby své svobodné vůle. " Willis, str.53

"Celá myšlenka Božího soudu na hříšnicích, kteří rebelují proti Jeho vůli je nespravedlivá a nesvatá, pokud je Bůh nutí rebelovat proti své vůli" Willis, str.53

Všechno toto jsou hlavní problémy s negativní predestinací.

Jak vysvětlíme zatvrzení Faraonova srdce?

„Ze své vlastní svobodné vůle Faraó zatvrzuje své srdce a odmítá propustit Izraelce jít do pouště sloužit Pánu. Faraó pokaždé volí toto rozhodnutí, když se před ním objeví Mojžíš s Áronem, aby ho žádali o propuštění lidu, takže v tom určitém čase je jeho srdce zatvrzené.“ Willis, str. 53.

Současně Bůh zatvrdil Faraonovo srdce, protože „vznesl na Faraona požadavek, který byl proti jeho politickým a finančním zájmům a proti jeho pýše jako krále velké země.“ Hardeman. A „poté, co se Bůh pokouší přesvědčit Faraona skrze mnohé zázračné rány na Egypt, aby nechal jít Jeho lid, nakonec nechává Faraona ve svém vlastním utvrzeném rozhodnutí odmítnout Jeho žádost.“ Willis str. 53

Je Bůh odpovědný za to, že Faraó je ztracený, má být On obviňován? Ne!

„Ilustrace může napomoci objasnit tuto záležitost. Když umístíme kus másla a kus vlhké hlíny vedle sebe na chodník za velmi horkého dne, v úplně skutečném smyslu můžeme říct, že slunce rozpustilo máslo a zatvrdilo hlínu. A přesto pravý důvod pro toto je přirozenost těchto dvou látek, a nikoli přirozenost slunce. Podobně můžeme říct, že Bůh zatvrzuje člověčí srdce, když na něho působí tlak božského původu a on reaguje negativně.“ Willis str.53

Existují však aplikace tohoto principu pro dnešek? Jaká jsou poučení, která můžeme získat ze zatvrzení Faraonova srdce?

I. Jestli se rozhodneme hřešit, Bůh nás zanechá následovat náš vlastní destruktivní směr

(případ Faraona - Bůh mohl přemístit lidi bez ptaní se, ale ptá se a nechává tím Faraona stále vzdorovat.)

- **Žalm 81:1-10** mluví o tom, jak Bůh vysvobodil Izrael ze zajetí a přikázal jim, aby nesloužili cizím bohům.
- **Žalm 81:12-13** "Ale Můj lid nenaslouchal Mému hlasu a Izrael mě neposlechl, proto jsem je vydal v žádost jejich srdce a chodili podle svých rad." Všimněme si v kontextu, že to byla Boží touha zachránit a požehnat lid (**v. 13-16**), ale lid setrval ve svém tvrdohlavém rebelství vůči Bohu a Jeho vůli. Oni procvičovali svou svobodnou vůli tím, že neposlušali Boha a Bůh je nechal následovat svou cestu k zániku.
- **Skut 7** Štěpán opakuje historii Izraele náboženským vůdcům a ukazuje, že nebyla tak skvělá, jak se jim líbilo o ní přemýšlet. Zjevuje

jim, že Izrael ukazoval stále stejné odmítání Boha a vysvoboditelů, které jim Bůh poslal.

V.39-41 pojednávají o Izraeli, který si udělal zlaté tele, zatímco byl Mojžíš na hoře Sinaj. (**Exod 32**)

Potom Štěpán říká: "I odvrátil se Bůh a vydal je, aby sloužili vojsku nebeskému .." **v.42**

Řím 1:18-32 "V popisu hříchu pohanských národů před Ježíšovým příchodem, Pavel říká třikrát, že z důvodů jejich neústupnosti od bezbožnosti, "Bůh je vydal" (**vv.24,26,28**)" Willis, str. 53

Jestliže my setrváváme v naší bezbožnosti, Bůh nás zanechá hříchu. To může být ta myšlenka obsažená v **II. Sam 24:1**. Ale budeme se zodpovídat. **Kaz 11:9, II. Kor. 5:10**.

S tím úzce souvisí následující: Jestliže oddaně akceptujeme chybu, Bůh nás nechá, abychom byli spokojeni se lží.

Jan 9:39 " Přišel jsem, aby ti, kteří nevidí, viděli a ti, kteří vidí, aby slepí byli."

I. Král 22 Ahab byl rozhodnutý jít do války bez ohledu na to co proroci prorokovali. Všimněte si v kapitole, že byl spokojen s tím, že 400 proroků řeklo, že zvítězí a neměl žádnou touhu vyptávat se Míkajáše, který prorokoval, že Ahab bude zabit. Byl odhodlán uchvátit Ramót - Gileád a nic, co by Bůh mohl říct, by ho neodradilo. Takže Bůh mu posílá proroky, aby ho oklamali a řekli mu co chtěl slyšet. Znásilnil Bůh jeho svobodnou vůli? Ne, on se již předem rozhodl jít, aby vzal Ramot-Gilead. Protože je odhodlán, Bůh ho nechává na jeho cestě.

Mat 13:10-17 Ježíš mluvil v podobenstvích, aby skryl pravdu před těmi, kteří ji stejně nechtěli, již ji odmítli poslouchat.

II. Tes 2:11-12 Tito lidé jsou lidé, kteří nemilovali pravdu (**v. 10**).

Toto mě ukazuje, že jedna věc, která je absolutně nezbytná ke spasení, je touha po Boží pravdě. Nemohu přistoupit k Bibli s předem zformovanými myšlenkami a oblíbenými učenými, které chci obhájit, ale musím k Písmu přistoupit zcela čestně a říct:" Mluv, neboť slyší učedník Tvůj".(**I. Sam 3:10**)

Jestliže přistoupíme k písmu tímto způsobem, zjistíme, že budeme muset změnit naše názory o věcech, protože objevíme, že jsme vždy neměli předtím pravdu.

Slovo Boží deklaruje:

II. Čím hlouběji zabředneme v hříchu, tím těžší je se vymotat.

- Hříšník se často sám povzbuzuje utěšováním, že může přestat, kdykoliv se mu zachce. Případ Faraona však ukazuje, že „každý skutek neposlušnosti činí pro člověka těžším poslouchat“. Erdman, str. 42
- Další Písma nám ukazují efekt zajetí způsobený hříchem.

Příslaví 5 Varuje proti sexuální nemravnosti. Potom nám autor připomíná, že "vlastní nepravosti zajmou bezbožníka a uvážne v provazcích svého hříchu." (v. 22)

Nemyslete si, že to můžete udělat jednou a potom bude všechno normální. Hřích vás bude obtěžovat. Když to vzdáte tentokrát, zacházení s pokušením se tak stane mnohem obtížnější příště.

Jerem 13:23 Může-li změnití Mouřenín kůži svou, aneb leopard skvrny své, také vy budete moci dobře činiti, naučivše se zle činiti.

Ozeáš 5: 3b - 4 Ó Efraime, smilníš, Izrael se poskvřňuje. Jejich skutky jim nedovolí vrátit se k jejich Bohu, protože duch smilstva je mezi nimi, neznají Hospodina.

Kidner, str. 59 „hříšník je vězněm vlastních návyků“

Jan 8:34 „každý, kdo páchá hříchu, je otrokem hříchu. (Řím 6:16)

II. Petr 2 - popisuje falešné učitele, **I. Tim 4:2, Ef 4:19**

„Většina lidí, kteří následují bezzákonné radosti, si myslí, že se jich mohou vzdát, kdykoliv se jim zlíbí, ale opakovaný hřích způsobuje návyk a nakonec předstírá podobu nezbytnosti. Člověk se stává spoutaný svými

vlastními provazy a tak je zajat ďáblem ze své vlastní vůle“ Hunt, Proverbs str. 64, **II. Tim 3:13**

III. Dokonce i skrze ty, kteří velmi vzdorují proti Bohu, je Bůh schopen předvést svoji slávu.

- "Člověk je svobodný. Bůh ho nechá jednat podle přání (v rámci mezí **Sk 17:26**), ale je schopen ovládnout výsledky ke Své vlastní slávě." I.B., str. 882
- **Exod 9:13-16 v. 16** "Ale však proto jsem tě zachoval, abych ukázal na tobě moc svou a aby vypravovali jméno mé po vsí zemi." **Řím 9:17** cituje tuto pasáž. Přinutil Bůh Faraona hřešit? Ne. Chtěl, aby byl spasen? Ano, ale Faraó odmítl. Přesto Bůh užil této události ke Své oslavě.
Exod 7:3-5 Skrze Faraonovo tvrdé srdce Bůh předvede Jeho slávu a bude demonstrovat Egyptanům, že On je JHWH (přeloženo Hospodin).
Exod 7:17 Proměněním vody v krev " Tímto poznáš, že já jsem Hospodin."
Exod 8:22 Bůh seslal škodlivý hmyz na Egypt, ale ne na Izrael " abys věděl, že já, Hospodin, jsem uprostřed země.
Tyto pohromy přesvědčily mágy, kteří řekli: "Prst Boží toto jest" (**Exod 8:19**)
Exod 14:4, 17-18,25 Když Izrael byl vyváděn z Egypta a Faraó s Egyptany ho pronásledoval, Bůh předvedl skrze ně Svou slávu a ukázal, že On je Bůh.
Příslaví 16:4
Ačkoliv Faraó měl tvrdohlavé a zatvrzelé srdce, Bůh předvedl Svou slávu tím, že ukázal, že Faraó a ostatní bohové Egypta pro Něho nebyly žádným soupeřem!!! V událostech okolo exodu máme ohromné svědectví nesrovnatelné moci našeho Boha.
Žalm 76:11 "Zajisté i hněv člověka chváliti tě musí".
- Proroctví ohledně Elího domu (**I. Sam 2:27-36**). Je Saulovo zničení Nobského kněze ve **I. Sam 22:11-23** částečným naplněním, které by Saul zamýšlel? Ne, ale Bůh ovládá výsledky ke své slávě.
- Jidáš - Satan ho motivoval ke hříchu (**Jan 13:2, Luk 22:3**), ale zároveň to bylo naplnění Písem (**Jan 13:18**) a sedělo to do Božího plánu mít Ježíše, aby umřel za záchranu světa. Byl Jidáš odpovědný za své chování? Ano. Chtěl Bůh, aby zhřešil? Ne, ale i v jeho neposlušnosti Bůh projevil svou slávu.